

**СПОМЕН ЗА ИВАН ДОЧЕВ ХРИСТОВ,
ДЕС, ДИПЛОМА № 0024 ОТ 1991 г.**

Димитър Ж. Желязков

Дипломиран експерт-счетоводител

Ако беше жив, на 21.09.2025 г. Иван Дочев щеше да навърши достолепните 100 години.

Нашето запознанство беше през 1990 г. Тогава с проф. Стоян Дурин бяхме направили списък на известни в различни сектори на икономиката главни счетоводители, с които организирахме срещи в Министерството на финансите при разработването на Закона за счетоводството за пазарната икономика.

Един от тях беше Иван Дочев в качеството си на главен счетоводител на предприятието „Българска фотография“, гр. София. Той изпълняваше на практика и функциите на финансов директор. Целта на тези срещи беше хората с богат професионален опит и авторитет да споделят с нас вижданията за счетоводството на бъдещите търговски дружества при условията на зараждащата се в страната пазарна икономика. Още тогава Иван Дочев ме впечатли не само със своя опит и компетентност в сферата на счетоводството, но и със своите виждания относно съществуващите нормативни недостатъци и възможностите за тяхното отстраняване.

Нашето запознанството постепенно във времето прерасна в приятелство не само професионално, но също така бих подчертал разностранно човешко приятелство, тъй като констатирахме доста едноточни човешки интереси.

След като се дипломира като експерт-счетоводител, нашите отношения с Иван Дочев започнаха да се задълбочават в професионален и човешки аспект.

Трябва да посоча някои моменти от неговото развитие като ДЕС.

На първо място подчертавам неговото активно участие във формирането на 16.12.1991 г. по времето на учредителната конференция на Асоциацията на дипломираните експерт-счетоводители (АДЕС) от 49 колеги.

С оглед на изграждането на материалната база на АДЕС беше създадено от Асоциацията акционерно дружество – „Одиторска компания“ АД, регистрирана в СГС – фирмено отделение. Иван Дочев беше избран в Надзорния съвет на това акционерно дружество. По стечение на обстоятелствата акционерното дружество беше прекратено на 24.09.1998 г.,

а АДЕС на 18.12.1997 г. с Решение на СГС – фирмено отделение. Причината беше създаването на ИДЕС на 28.02.1996 г. съгласно чл. 53 от приложимия Закон за счетоводството.

В този времеви период Иван Дочев си извоюва авторитет в професионален аспект като ДЕС и беше член на първия и втория управителен съвет на ИДЕС. Нашите взаимоотношения се развиваха в професионален аспект на базата на взаимното ни уважение независимо от възрастовата разлика. Тя просто беше заличена от младежкия дух на Иван Дочев.

Имах и удоволствието да работя с него и Георги Иванов Протогеров, диплома № 0015 от 1991 г. в продължение на четири години във връзка с одита на една търговска банка. Тримата изградихме много добър екип. Преди всеки одит за съответната година си организирахме среща, на която разработвахме и разпределяхме нашите план-програма и график за осъществяването на проверката и заверката на ГФО на банката за съответната година. Разпределяхме си работата и набелязвахме осъждения на всеки етап, като всеки имаше право да се запознае с резултатите от работата на останалите членове на екипа, т.е. имаше споделен контрол.

Когато се появяваше значим проблем, по който трябваше да се произнесем, го обсъждахме заедно и сме стигали винаги до единомислие. Във връзка с това и работата ни по одиторските доклади изпъкваше винаги редакторската роля на Иван Дочев. Спомням си веднъж, че дискутирахме по негово настояване ролята на кавичките относно персонифицирането и подчертаването на идентичността на обектите на одита. Това означава, че сме постигали изчерпателност във възможно най-голяма степен на нашите одиторски заключения.

Помня също така, че си беше спечелил вниманието и уважението на всички колеги, с които беше работил. Това не беше случайно, като се има предвид неговият характер, а именно с хората, с които работи, да бъде внимателен, търпелив, да елиминира възрастовата граница и да дискутира, като уважава мнението на своя опонент.

Иван Дочев никога не е повишавал глас и имаше прекрасно чувство за хумор, когато искаше да направи бележка на някого. Сигурно може да се кажат още неща за неговия благ и човеколюбив характер. Така съм запомнил Иван Дочев в професионален аспект и много съжалявам, че хората като него в последно време се срещат по-рядко.

Запомнил съм Иван Дочев и като поет. Той беше дългогодишен член на Съюза на българските писатели (СБП) и както знам от нашите разговори на тази тема, е започнал да пише стихотворения още като ученик в гимназията. Публикувал е отделни стихотворения в литературни списания и вестници.

Стана ясно, че Иван Дочев другарува в поетичен аспект с известния наш поет Евтим Евтимов, починал през 2016 г. Даже си спомням, че на представянето на една стихосбирка, на която присъстваха колеги, Евтим

Евтимов подчерта лиричния характер на неговите стихотворения и даде висока оценка на неговото поетично творчество. По този повод аз го закачих и му казах: *г-н Дочев, ти си най-добрият поет между счетоводителите и най-добрият счетоводител между поетите в България.* Той се позасмя и ми каза: *Митко, той така ме наричаше, май имаш известно право да кажеш това.*

Аз притежавам и двете му книги, издадени в България, „Лирични стихотворения“, второ допълнено издание от 2003 г., и „Протегнали ръце“, издадена по случай неговата 85-годишнина през 2010 г. Тъй като съм любител на хубавата и смислена лирична поезия, с много голямо удоволствие често препрочитам тези стихосбирки, които за мен са скъп спомен за Иван Дочев.

Трябва да отбележа също така стихосбирката „Дълбини“, 2004 г., „Благословена да си“, 2005 г. и „Минават двама влюбени“, 2006 г.

Неговите стихосбирки са издадени и в чужбина:

- Dragostea, făzământ de aur – на румънски език, 2006 г.
- Окно любви – на руски език, 2006 г.
- Благословена – на македонски език, 2006 г.
- Златни прах усана – на сръбски език, 2006 г.

Евтим Евтимов е редактор на издадените в България стихосбирки.

В стихосбирката „Протегнати ръце“, 2010 г. има отделна глава Другите за автора, стр. 147 – 177. Един от тях е Евтим Евтимов, който споделя, че за да открие за себе си поета Иван Дочев, е било достатъчно да прочете следните стихове:

*Понякога сутрин
ме събужда твоята усмивка.
Тя прелита като переруда
и кацва на моите устни.
И оставила златен пращец,
тя отново лети по света.
Тогава, ограбен,
аз събирам пращеца,
за да го продам на съдбата
срещу ново очакване.*

Наистина от поезията на Иван Дочев лъхат вяра, надежда и любов в много голяма степен.

Освен това в тази стихосбирка той подчертава, че е меломан на класическа музика, тъй като има отделна глава Музикална кутия, стр. 79 – 103. В нея има стихове, посветени на:

- Едвард Григ
- Фредерик Шопен
- Йоханес Брамс
- Волфганг Амадеус Моцарт
- Джузепе Верди
- Пьотър Илич Чайковски
- Франц Шуберт
- Ференц Лист
- Хектор Берлиоз
- Лудвиг ван Бетовен
- Антонин Дворжак
- Йохан Щраус – син

Мога да твърдя, че тази последна издадена стихосбирка на Иван Дочев е апотеоз в неговото поетично творчество и бих препоръчал на всички колеги, обичащи поезията, да я прочетат.

Освен това Иван Дочев имаше интереси, свързани с живописиста, класическа и съвременна, обичаше да пътува и да посещава музеи.

Ние сме пътували заедно, когато се организираха пътуващи семинари с автобус в различни страни на Европа и винаги той беше един от активните участници.

Не мога да не споделя и спомена си от него като доайен на ежегодните винарии, на които се дегустираха вина и се даваха оценки и награди на колеги, произвеждащи вина за домашна консумация. И тук той участваше активно и се радваше на уважението към него от всички присъстващи. Тази ежегодна проява беше свързана понякога и с професионални дискусии.

Иван Дочев беше голям ерудит и за мен беше истинско удоволствие да се работи и общува с него. Той беше един човек с голямо „Ч“, който не само аз, а и всички колеги много уважавахме.

Да е светла паметта му, съжалявам много за неговата липса между нас, хората, с които общуваше, работеше и се веселеше.